

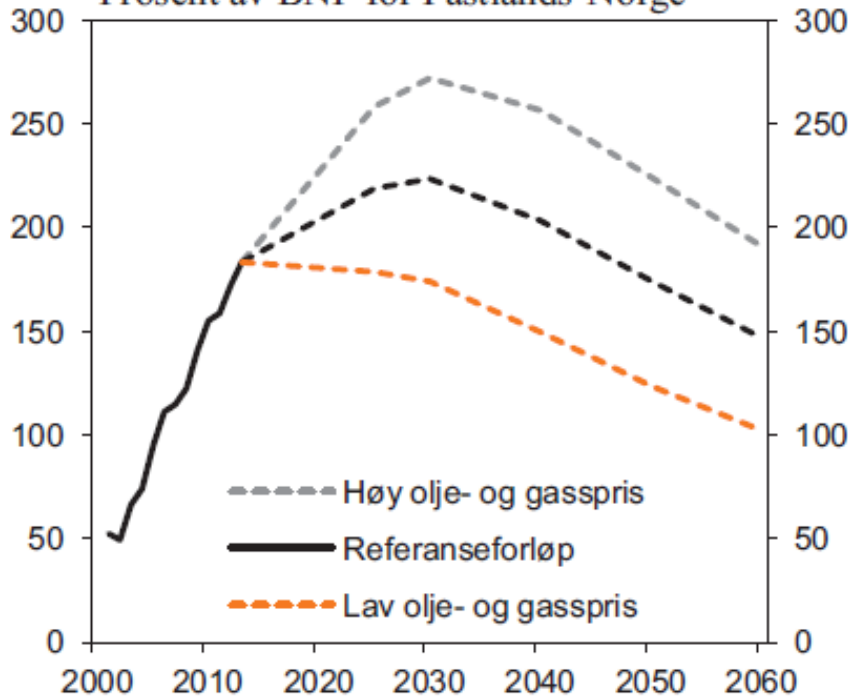
Åpen høring i Stortingets finanskomité 3. april 2013

Perspektivmeldingen 2013: Bærekraftig bruk av
oljeinntektene

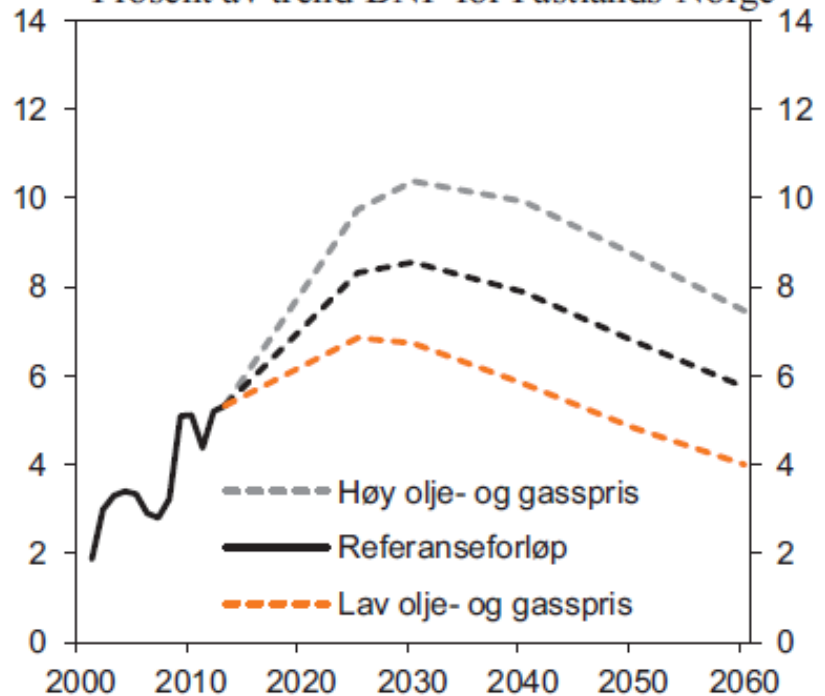
Hilde C. Bjørnland

Bakgrunn økt alderdom: Behov for økte omsorgstjenester, mens finansieringsbidrag fra Statens pensjonsfond utland vil avta.

A. Statens pensjonsfond utland.
Prosent av BNP for Fastlands-Norge

B. Strukturelt, oljekorrigert underskudd.
Prosent av trend-BNP for Fastlands-Norge

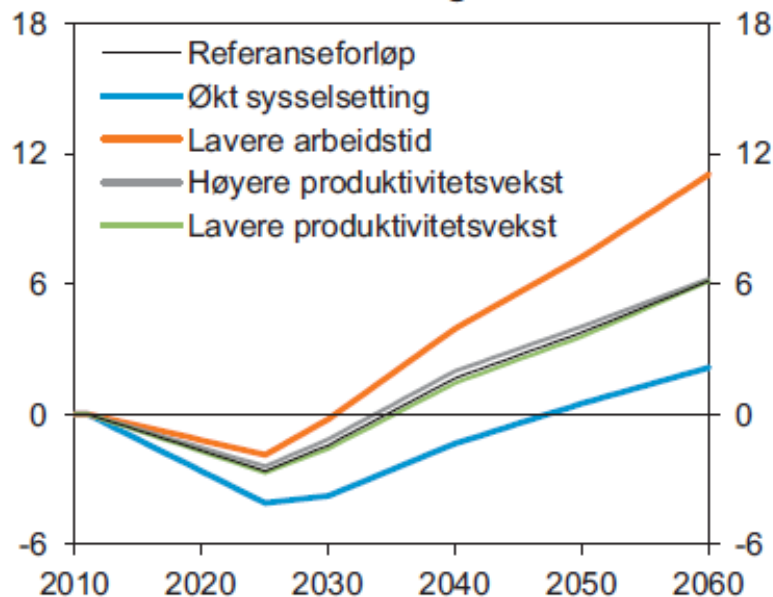

Inndekningsbehov - alternative forutsetninger

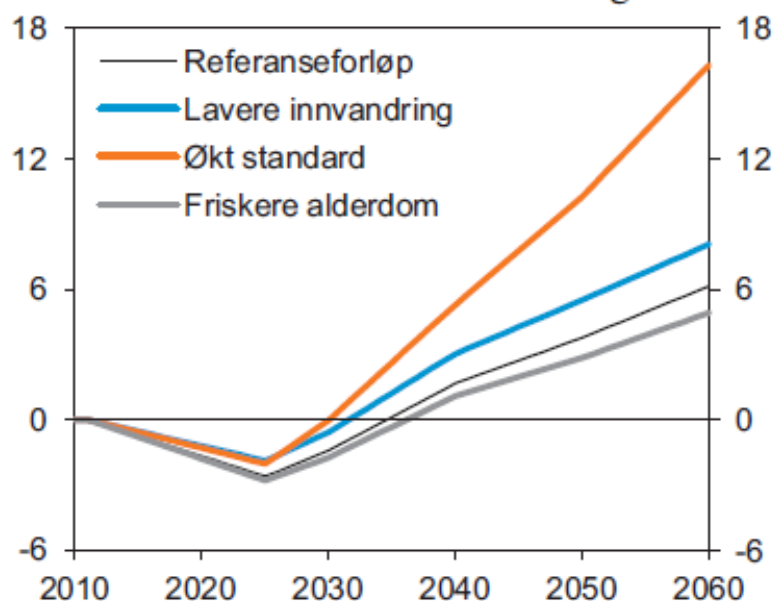
Konklusjon: Behov for økt arbeidsinnsats.

- *Hva om både redusert arbeidstid og økt standard?*

A. Sysselsetting og produktivitet. Prosent av BNP for Fastlands-Norge

C. Innvandring og standarder i tjenesteytingen. Prosent av BNP for Fastlands-Norge

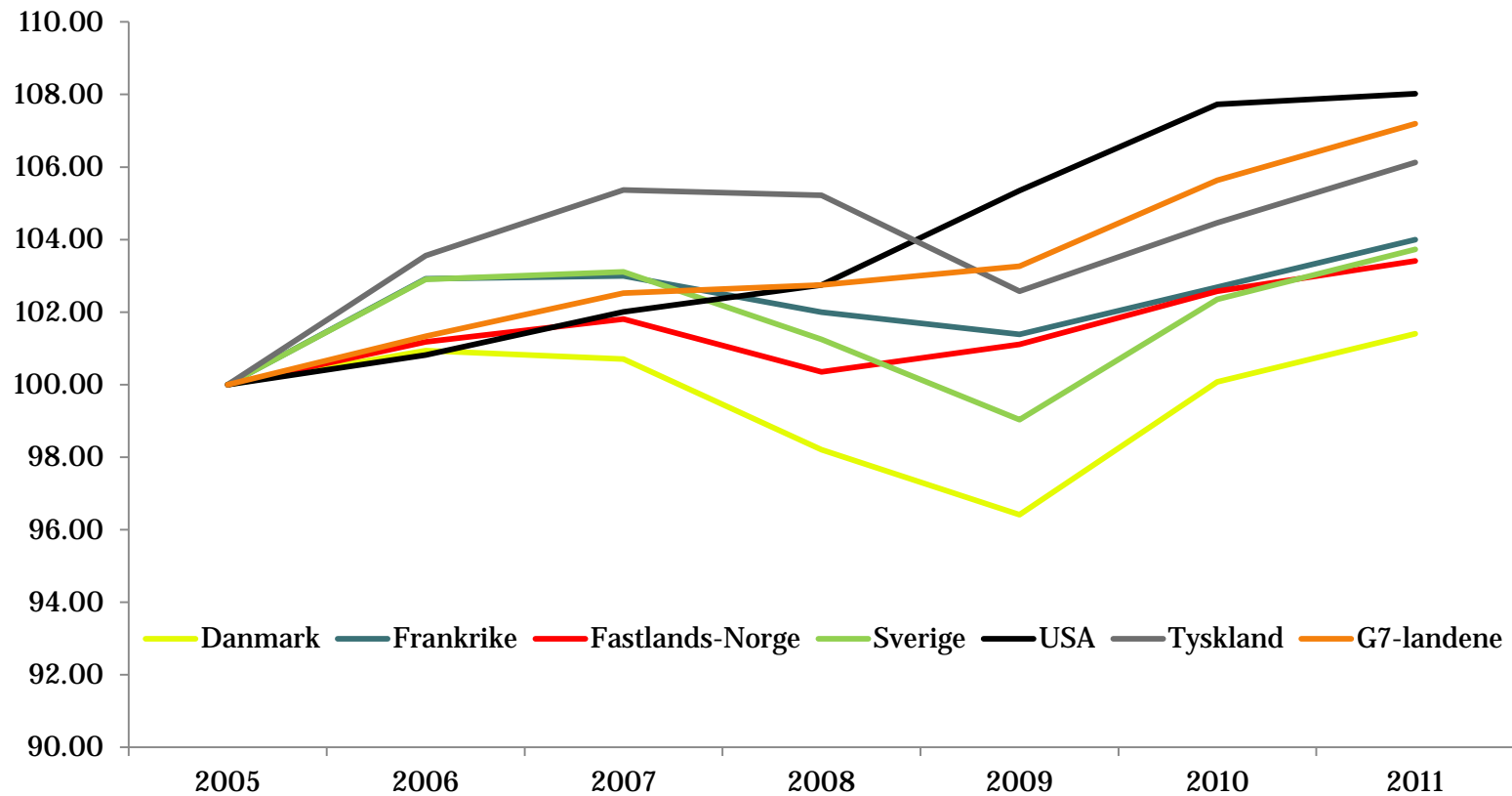

Diskusjonspunkter

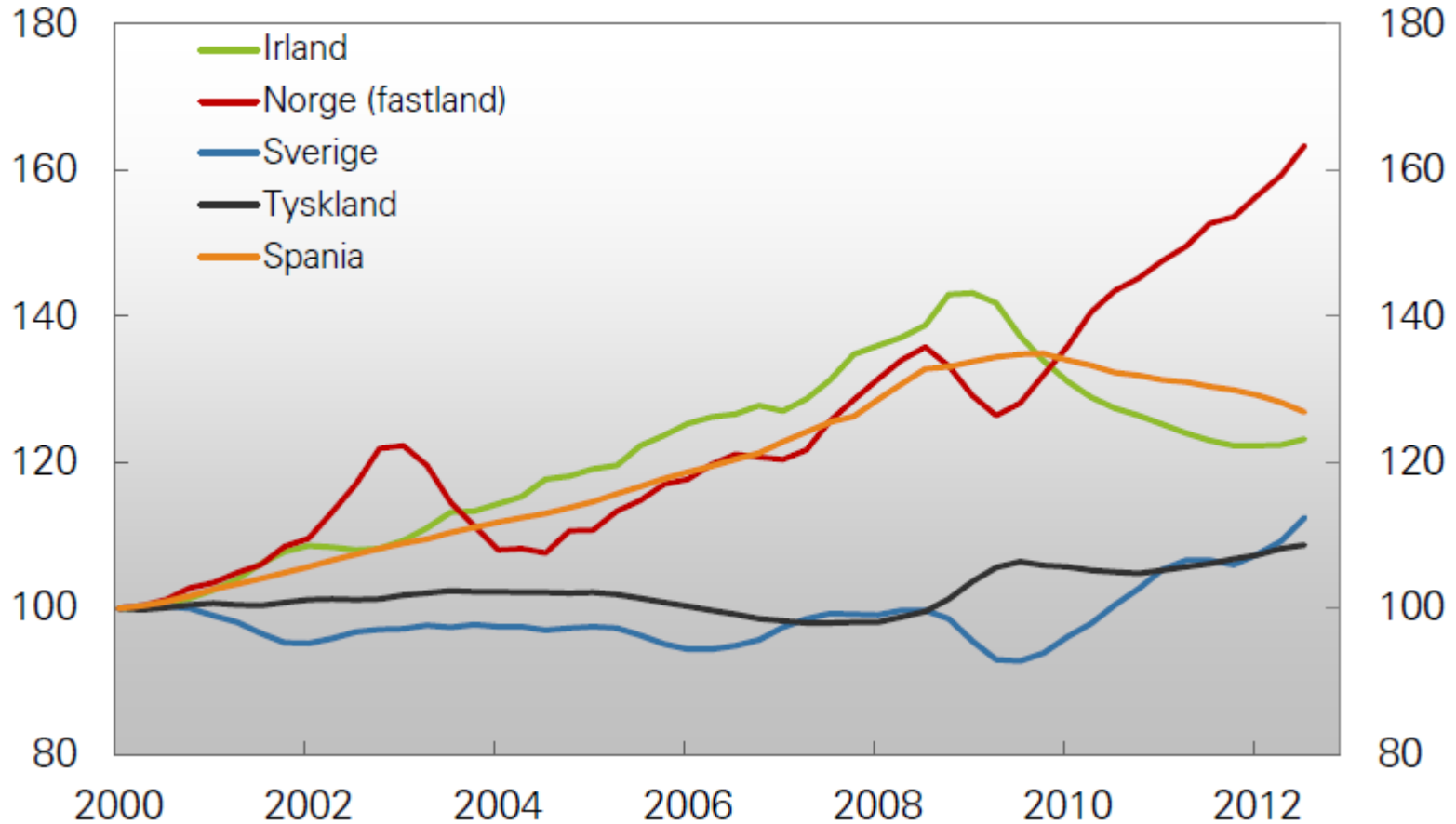
1. Lavere produktivitet og høyere lønnsvekst – det offentlige får mindre igjen for pengebruken. Kutt i lønn eller effektivisere?
2. Handlingsregelen virker ikke innskjerpende. Burde tydeliggjøre alternative «handlingsregler»...
3. Betyr det ikke noe hva det offentlige bruker pengene på? Litt lite fokus på bidrag fra forskning, investering og utdanning
4. Gevinst ved å øke antall timer, men hva med antall personer? Uføreandelen er antatt konstant. Store gevinster ved økt deltagelse i arbeidslivet.

1) Mindre produktive i forhold til handelspartnere

Arbejdsproduktiviteten siden 2005

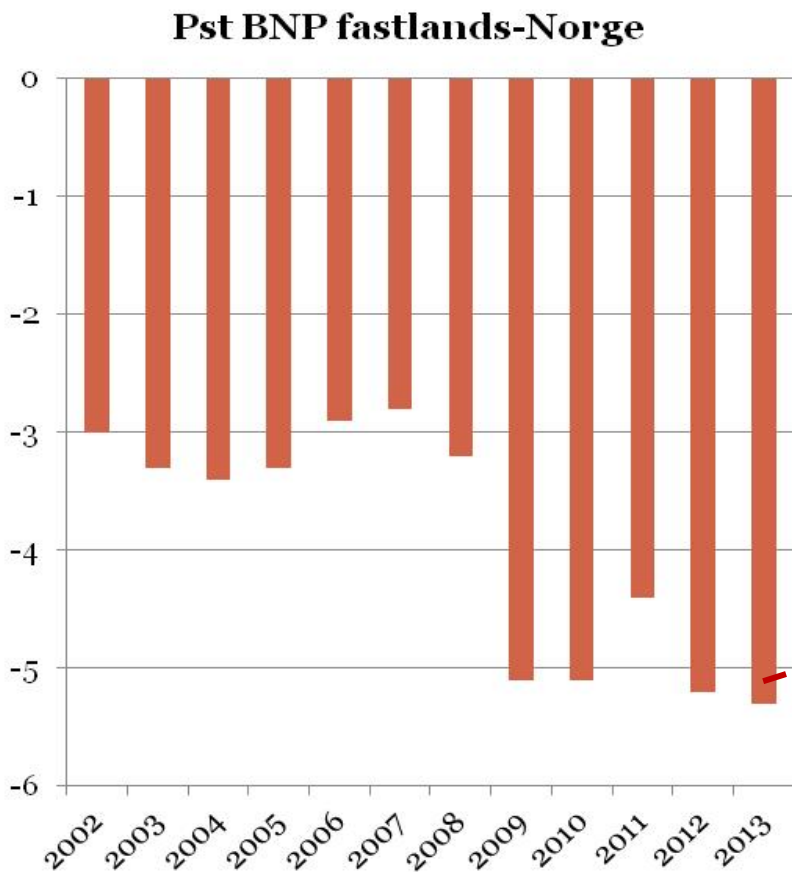
Mens lønnskostnadene i Norge drar fra... Lønnskostnader per produsert enhet (felles valuta)

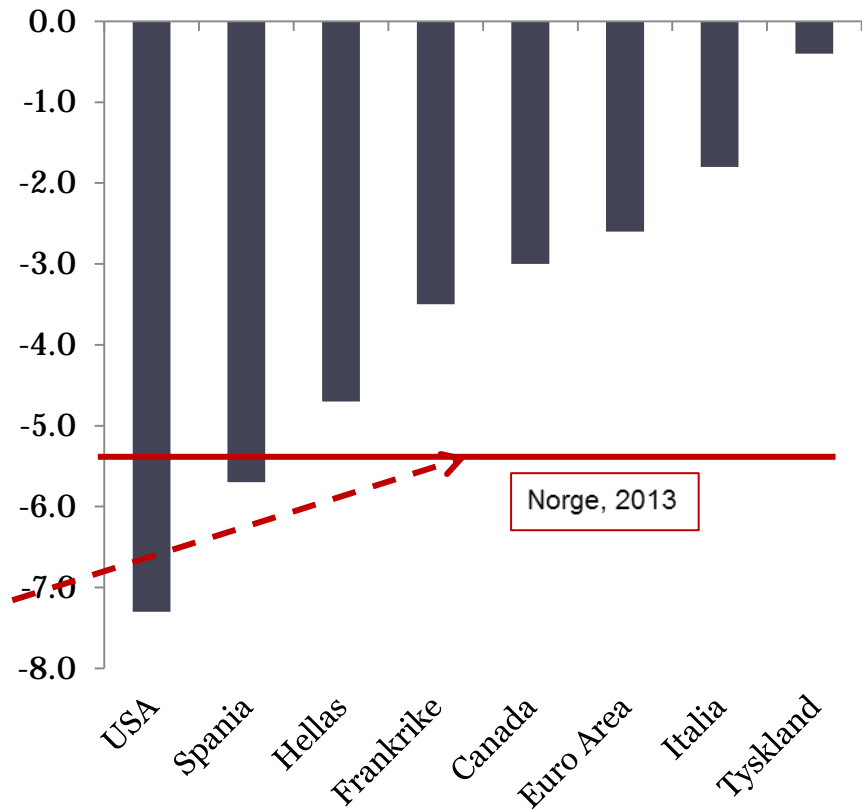
Men da blir også offentlig sektor dyr i Norge

- Stor offentlig sektor – følger lønnsveksten til den mest produktive industrien, men uten å vise til samme produktivitet. Offentlige budsjetter blir ”spist opp av lønn”. *Rikdommens dilemma*
 - Offentlig sektor sysselsetter ca 30 pst. av arbeidsstyrken i Norge og Sverige.
 - Men pengebruken er dyrere i Norge. Offentlig sektors utgifter utgjør (koster) **40 pst.** mer pr innbygger i Norge enn i Sverige.

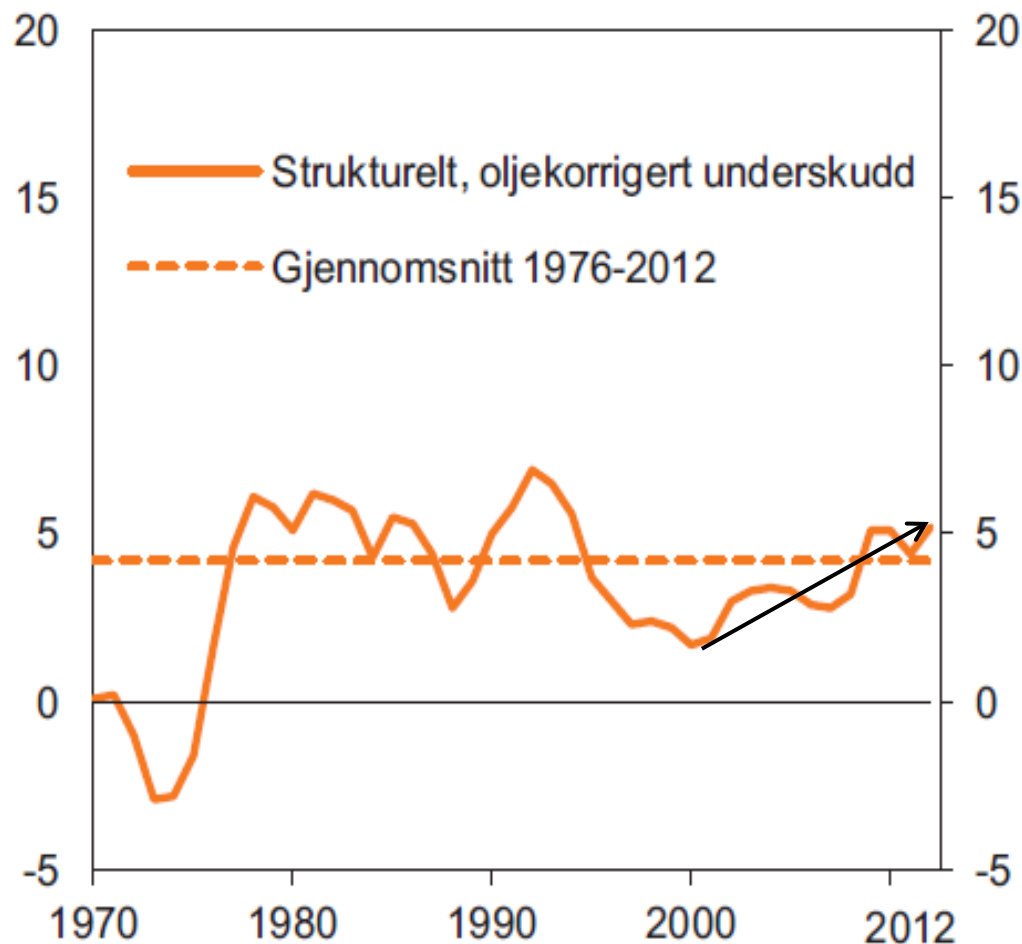
2) Finanskrisen bidro til permanent økt oljepengebruk (via handlingsregelen) . Underskudd (ex olje) i Norge vs utvalgte land

Strukturelle budsjettunderskudd i pst av BNP i 2013

Strukturelt, oljekorrigert underskudd. Prosent av BNP for Fastlands-Norge. *Stigende kurve ikke fast gjennomsnitt*

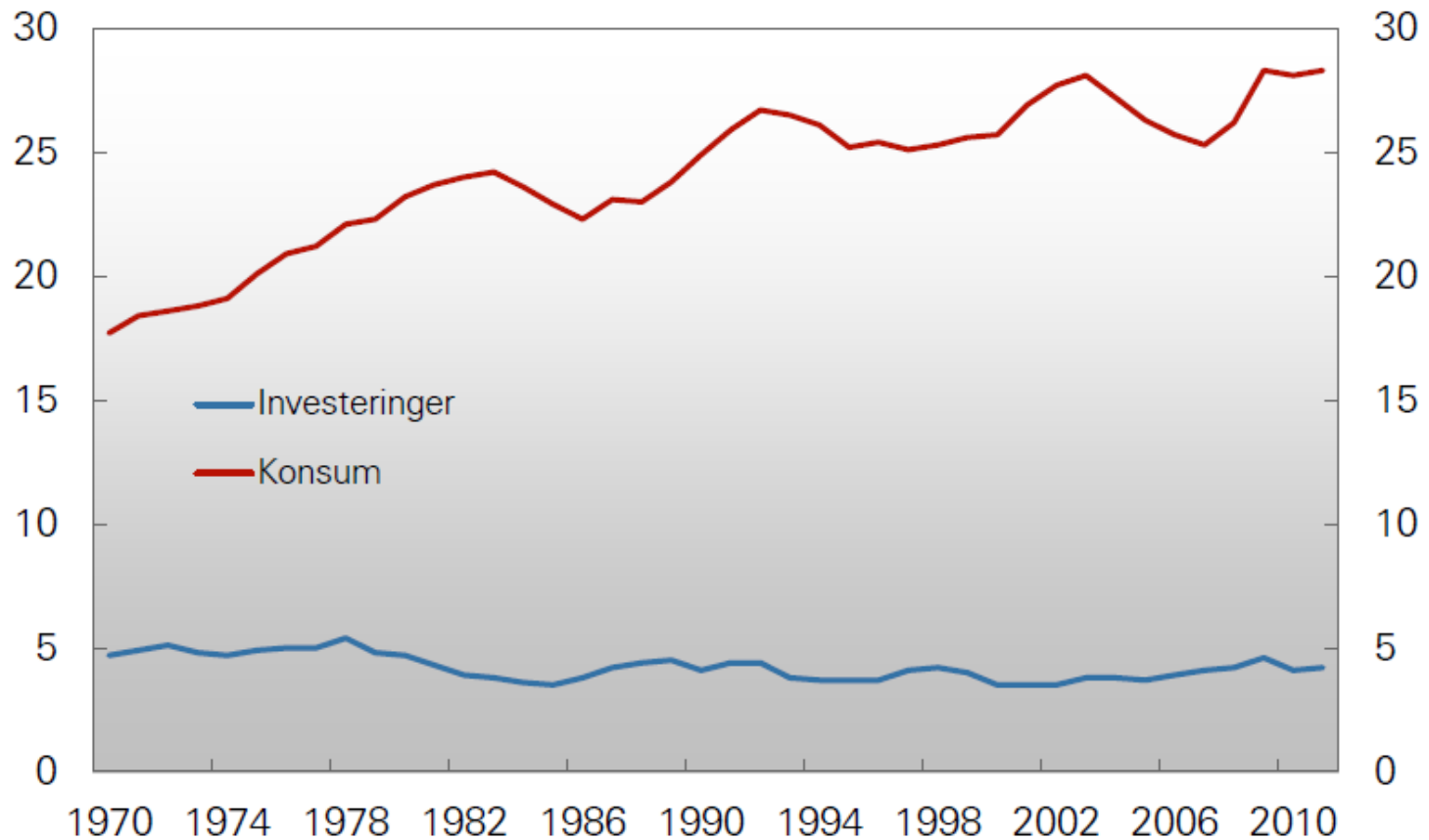

**Økning
Siden 2001
=174 prosent**

**Siden 2007
=90 prosent**

**Og det skal
øke mer...**

3) Konsum eller investering? Offentlig kjøp av varer og tjenester. Andel av BNP Fastlands-Norge. Prosent

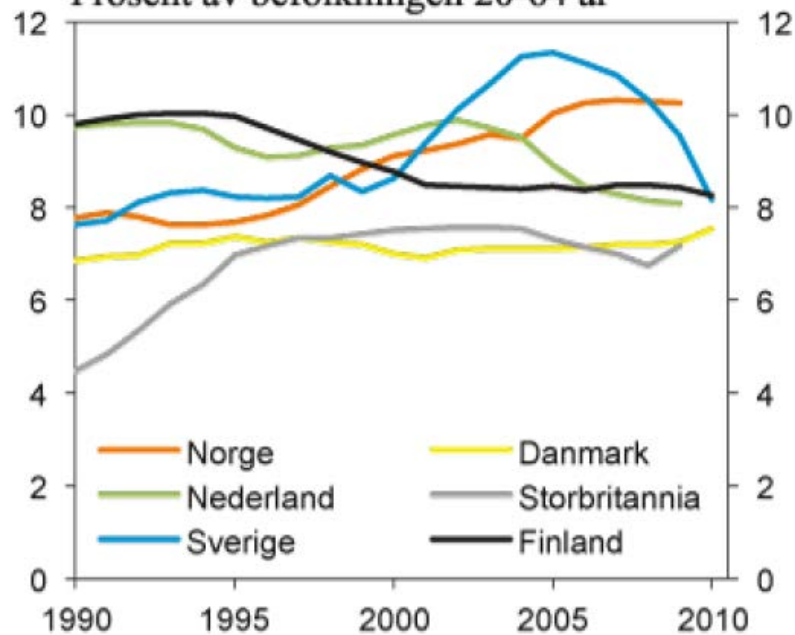
Kilde: Norges Banks årstale 2013

Utdanning - innovasjon. Noe å hente her?

- ❑ Lønner det seg ta utdanning i Norge?
 - ❑ Noen forebedringer, men fortsatt har vi gjennomsnittlige presentasjoner i norske skole.
 - ❑ Stor dropout fra videregående
 - ❑ Nr 26 på Persons globale utdanningsindex. Dårligst i Norden.

4) Mange utenfor arbeidsstyrken. Økt deltagelse (reduksjon av uføre) kan redusere inndekningsbehovet betydelig

A. Uføretrygd i Norge og enkelte andre land.
Prosent av befolkningen 20-64 år

B. Sykefravær i Norge og enkelte andre land.
Prosent av alle sysselsatte¹

